

Revisionsrapport

Verkställighet och återrapportering – nämnden för lärande och arbete

Söderhamns kommun

Augusti 2010

Tove Färje

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	3
REKOMMENDATIONER	3
1 BAKGRUND	4
1.1 UPPDRAG OCH REVISIONSFRÅGA.....	4
1.1.1 <i>Avgränsning och metod</i>	4
2 VERKSTÄLLIGHET AV BESLUT	5
2.1 TEKNIKCOLLAGE OCH YRKESHÖGSKOLA – 2008-12-16 § 71	5
2.2 INFORMATION FRÅN SDV: VERKSAMHET – 2008-04-17 § 28.....	5
2.3 SKOLVERKETS RAPPORT – 2008-02-22 § 8.....	6
2.4 RAPPORT OCH DELGIVNINGAR – 2008-02-22 § 12	6
2.5 TJÄNSTEGARANTIER – 2008-01-18 § 5	7
2.6 UTBYGGNAD AV FAXEPARK – 2009-12-16 § 82	7
2.7 FLYKTINGMOTTAGNING – 2007-03-15 § 23.....	8
2.8 PLUSJOBBS – 2007-05-25 § 43.....	8
2.9 DAGVERKSAMHETEN VID KNUTPUNKTEN – 2009-05-14 § 42.....	9
2.10 LIKABEHANDLINGSPLAN – 2008-03-13 § 17.....	9
3 EXPEDIERING OCH BEVAKNING AV BESLUT	10
3.1 RUTINER FÖR EXPEDIERING	10
3.2 RUTINER FÖR BEVAKNING OCH ÅTERRAPPORTERING	10
3.3 KOMMENTARER	11

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Söderhamns kommun har Komrev inom PricewaterhouseCoopers granskat om demokratiskt fattade beslut har verkställts och om det finns bevaknings- och återrapporteringsrutiner.

Sammanfattningsvis visar granskningen att nämndens beslut verkställs och att det finns fungerande bevakningsrutiner. De brister som framkommit är framförallt att flera beslut är otydligt formulerade.

Bedömningen grundar sig på följande iakttagelser:

En viktig del i den interna kontrollen är att det finns rutiner för kontroll av att demokratiskt fattade beslut verkställs och att det sker på det sätt som beslutsfattarna avsåg vid beslutstillfället. Av de tio granskade besluten bedöms sex vara verkställda på det sätt som beslutet är formulerat. Tre beslut har verkställts på ett sätt som avviker från beslutet. Ett beslut är inte verkställt

Det är viktigt att beslutsfattarna får vetskap om verkställigheten av de beslut de fattat. Återrapportering av de granskade besluten har skett till beslutsfattarna i åtta av de tio granskade besluten. Ur ett internkontrollperspektiv bör verkställighet av beslut som innebär någon form av direktiv eller uppdrag rapporteras kontinuerligt, vilket görs. Rutiner för bevakning av beslut som fattats av nämnden finns.

Att besluten är tydligt formulerade är av betydelse för att det dels ska vara möjligt att följa upp dem men också för att det ska gå att verkställa besluten i enlighet med beslutsfattarnas intentioner. Enligt vår bedömning är fem av de granskade besluten tydligt formulerade och åtta beslut innehåller tydliga uppdrag. Tidsangivelse för verkställighet eller återrapportering finns i tre av de granskade besluten.

Expedieringsrutinerna bedöms vara ändamålsenliga.

Rekommendationer

- Listan för uppföljning av handläggningsbeslut bör delges nämnden regelbundet.
- Beslutsformuleringar bör förbättras för att undvika otydliga beslut.
- Vid utdelande av uppdrag eller direktiv bör beslut om tidpunkt för verkställighet eller återrapportering ingå i beslutet, samt information om var ansvaret för verkställigheten ligger.

1 Bakgrund

Ett beslut i en politisk församling innebär oftast att man tar ställning till att någon form av åtgärd ska utföras. För att åtgärden ska kunna vidtas är det nödvändigt att beslutet är klart formulerat. Beslutet bör därför innehålla uppgift om när åtgärden senast ska utföras och/eller träda i kraft. Ett viktigt led i beslutsprocessen är att besluten expedieras snarast möjligt och att man följer upp om besluten verkställts samt att eventuella avvikelser från de fattade besluten rapporteras till beslutsfattarna.

1.1 Uppdrag och revisionsfråga

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Söderhamns kommun har Komrev inom PricewaterhouseCoopers granskat om demokratiskt fattade beslut av nämnden för lärande och arbete har verkställts och om det finns bevaknings- och återrapporteringsrutiner.

Revisionsfråga:

Verkställs demokratiskt fattade beslut i tillfredsställande utsträckning?

Har kultur- och samhällsutvecklingsnämnden ändamålsenliga bevaknings- och återrapporteringsrutiner?

Kontrollmål:

- Har beslutet genomförts i enlighet med vad som beslutats?
- Hur lång tid har förflutit mellan beslut och verkställighet?
- Om beslutet inte verkställts – vad är orsaken?
- Om genomförandet avviker från beslutet – vad beror det på?
- Har eventuella avvikelser rapporterats till beslutsfattarna?
- Är den administrativa rutinen för expediering av besluten ändamålsenlig?
- Finns bevaknings- och uppföljningsrutiner?

1.1.1 Avgränsning och metod

Genomgång har skett av nämnden för lärande och arbetes protokoll från åren 2007, 2008 och 2009. Tio beslut har valts ut stickprovsmässigt för granskning. Ansvariga tjänstemän för verkställighet av de utvalda besluten har intervjuats. Därutöver har intervju genomförts med nämndssekreteraren. Styrdokument rörande ärendehantering har analyserats och bedömts.

2 Verkställighet av beslut

Av kommunallagen framgår att ”nämnderna bereder fullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs.” ”Det åligger särskilt styrelsen att ...verkställa... fullmäktiges beslut”. Detta innebär att styrelsen har det yttersta ansvaret för att kommunfullmäktiges beslut verkställs, medan nämndernas uppgift är att i allmänhet svara för att fullmäktiges beslut verkställs. Beslut ska, om inte annat sägs, verkställas så snart det är möjligt, med vissa undantag. För att besluten ska vara möjliga att verkställa måste uppdrag och direktiv vara klart formulerade.

2.1 Teknikcollage och yrkeshögskola – 2008-12-16 § 71

Under 2008 har, på initiativ från Hälsingekommunerna med stöd från Region Gävleborg, två förstudier inom utbildningsområdet genomförts parallellt. Båda bygger på regional samverkan mellan såväl kommuner som arbetslivet i övrigt och syftar till att öka tillgången på kompetent arbetskraft i regionen. *Nämnden beslutar bl.a. att ge förvaltningschefen i uppdrag att, i samverkan med övriga förvaltningschefer med ansvar för utbildningsfrågor i landskapet, utarbeta en gemensam projektbeskrivning för en uppbyggnad av båda dessa verksamheter, samt att ett sådant uppbyggnadsprojekt om möjligt förläggs inom Hälsingeutbildning ekonomisk förening.*

Söderhamns kommun var initiativtagare och förvaltningschefen för lärande och arbete har aktualiserat frågan i Hälsingeutbildning ekonomisk förening. Hälsingeutbildning är ansvarig och tillsatte därmed en grupp för uppdraget. Projektbeskrivningarna finns framtagna och finns med i ansökningshandlingarna (för statsbidragsansökan) som var klara i januari 2009.

Återrapportering har skett till nämnden 2009-04-24, 2009-11-19, 2009-12-16 och 2010-04-28.

Kommentarer

Beslutet är verkställt och återrapporterat inom rimlig tid. Beslutet är tydligt i den bemärkelsen att förvaltningschefen har uppdraget, däremot är inte tiden för verkställighet satt.

2.2 Information från SDV: verksamhet – 2008-04-17 § 28

Vid nämndens sammanträde fördes en diskussion kring olika utvecklade insatser för SDV:s brukare, samt insatser för att underlätta övergång till ordinarie arbetsmarknad. *Nämnden beslutade bl.a. att ge Per Stefansson och Gunnar Olsson i uppdrag att till nästa nämnd inkomma med ett tjänsteutlåtande angående kommande resursbehov för utvecklade*

insatser för SDV:s brukare samt behovet av arbetsanpassare för övergång till ordinarie arbetsmarknad.

Ett tjänsteutlåtande från förvaltningschefen finns, daterat 2008-05-05. I tjänsteutlåtandet föreslås nämnden besluta att till kommunstyrelsen påpeka behovet av att en tjänst som arbetsanpassare knyts till den dagliga verksamheten. Nämnden behandlade ärendet 2008-05-15 § 40 och därmed anses verkställigheten återrapporterad.

Kommentarer

Beslutet är verkställt och återrapporterat i enlighet med beslutet.

2.3 Skolverkets rapport – 2008-02-22 § 8

Skolverket har granskat verksamheten i Söderhamns kommun, kommunal vuxenutbildning, svenskundervisning för invandrare och vuxenutbildning för utvecklingsstörda. *Nämnden beslutade att med godkännande av föreslagna åtgärder lägga informationen till handlingarna samt att uppdra till Thomas Norgren att återkomma med åtgärdsförslag inom de områden där skolverket bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser.*

Framtagna åtgärder finns, daterat 2008-02-20. Thomas Norgren informerade nämnden om åtgärdsförslagen vid nämndens sammanträde 2008-02-22. Utöver detta finns inte dokumenterat att något mer i ärendet skulle ha gjorts.

Kommentarer

Det nämnden vill ha, enligt beslutet, är åtgärdsförslag. Detta fanns redan vid nämndens sammanträde. Ingen övrig rapportering av åtgärdsförslag har gjorts. Beslutet bedöms vara verkställt. Beslutet bedöms vara ottydligt formulerat.

2.4 Rapport och delgivningar – 2008-02-22 § 12

Ett arbete har påbörjats angående ett samarbetsprojekt mellan Resurscentrum, Integrationsenheten och CFL. Två socialfondsansökningar om förstudiemedel kommer att inlämnas under mars för att undersöka möjligheten att genomföra projekt för kompetensutveckling i företag och lärandeprocesser för personer utanför arbetsmarknaden. *Nämnden beslutar bl.a. att man vill ta del av projektbeskrivningar innan ansökan görs.*

I det här fallet resulterade det inte i några ansökningar vilket nämnden fick information om i en chefsrapport som alltid görs vid nämndens sammanträden.

Kommentarer

Beslutet är inte verkställt i och med att inga ansökningar gjordes. Detta är meddelat till nämnden i god tid. Beslutet bedöms vara otydligt då det inte framgår om nämnden vill ta del av alla projektbeskrivningar innan ansökan görs eller om det avser de två ansökningar som nämnden fick information om att de var på gång. Beslutet bedöms vara tidsbestämt.

2.5 Tjänstegarantier – 2008-01-18 § 5

I september beslutade nämnden att tjänstegarantier ska utformas för LSS-verksamheten, Bilpoolen, Vägledning samt Integrationsmottagningen. Nämnden informeras om tjänstegarantierna som bifogas protokollet. *Nämnden beslutar bl.a. att uppdra åt förvaltningschefen att revidera dessa efter avstämning med övriga förvaltningar.*

Tjänstegarantierna reviderades efter avstämning med övriga förvaltningar under mars 2008. Ingen dokumenterad återrapportering finns men intervjuad person uppger att de har diskuterat tjänstegarantierna.

Kommentarer

Beslutet är verkställt inom rimlig tid. Beslutet är tydligt formulerat med uppdrag till förvaltningschefen, däremot saknas tidsangivelse för verkställighet.

2.6 Utbyggnad av faxepark – 2009-12-16 § 82

Förvaltningschefen informerade om att det finns ytterligare lokalbehov inom Faxeparksområdet. Det framtida behovet är svårbedömt men om en nybyggnad uppförs bör alternativa förslag presenteras. Dels ett som utgår från det kortsiktiga behovet och alternativ som utgår från ett längre perspektiv. *Nämnden beslutar att uppdra till förvaltningschefen att ta fram alternativa förslag till nybyggnation inom Faxeparksområdet.*

Förvaltningschefen har i ett tjänsteutlåtande, 2010-02-07, till kommunstyrelsen föreslagit att kommunstyrelsen beslutar om igångsättning av projektering och att investeringsmedel anvisas för en kompletterande nybyggnad inom Faxeparksområdet med tillhörande parkeringsytor.

Ärendet är återrapporterat till nämnden 2010-03-23 § 18.

Kommentarer

Beslutet är inte verkställt då det innebar att ta fram alternativa förslag vilket inte har gjorts. Ett tjänsteutlåtande är däremot skickat till kommunstyrelsen i vilket investeringsmedel söks. Beslutet är otydligt då det inte framgår om nämnden vill ta ställning till alternativa lösningar eller om det ska lämnas till kommunstyrelsen för beslut.

Verkställigheten är inte heller tidsbestämt, dock finns ett tydligt uppdrag till förvaltningschefen. Beslutets formulering är inte bra då förvaltningschefen uppfattat att han hade uppdraget att skriva till kommunstyrelsen, vilket inte framgår av protokollsutdraget.

2.7 Flyktingmottagning – 2007-03-15 § 23

Integrationsverket har i skrivelse framfört önskemål om behovet av en ny överenskommelse angående kommunens flyktingmottagning. För att klara kommunens åtagande behövs personalförstärkning och det finns även behov om att anpassa lokaler. *Nämnden beslutar bl.a. att lokalfrågan ska utredas.*

Ingen utredning har gjorts då det enligt intervjuad person aldrig var fråga om att en utredning skulle göras. Det är fel begrepp som används i beslutet. Meningen var att förvaltningschefen skulle ta med sig frågan till lokalförsörjningsgruppen som representeras av personal från olika förvaltningar. CFL:s lokaler är ombyggda.

Kommentarer

Det beslut som fattats är inte verkställt, däremot bedöms beslutet vara mycket otydligt då det beslut som fattats inte stämmer med det egentliga syftet med beslutet. Beslutet bedöms vara otydligt formulerat och saknar tidsangivelse för verkställighet och även ansvarig för uppdraget.

Nämnden är informerad om ärendet via förvaltningschefens rapport som delges ledamöterna vid alla nämndens sammanträden.

2.8 Plusjobb – 2007-05-25 § 43

Kommunstyrelsen har beslutat att föreslå kommunfullmäktige att besluta om att anslå 3,1 mkr till nämnden för att kunna bibehålla pågående plusjobb under 2007. Täckning sker i bokslut för 2007. *Nämnden beslutar bl.a. att uppdra till förvaltningen att ta fram underlag inför ett nytt ställningstagande kring plusjobben i september.*

Förvaltningen har tagit fram ett nytt underlag för ställningstagande med alternativa lösningar, som har behandlats i nämnden 2007-10-19 § 72. Nämnden har i och med behandling av ärendet fått återrapport.

Kommentarer

Beslutet bedöms vara verkställt i tid och vara tydlig i dels formulering, uppdrag och tid.

2.9 Dagverksamheten vid Knutpunkten – 2009-05-14 § 42

Omvårdnadsnämnden har beslutat att ställa frågan om hur verksamheten vid dagverksamheten Knutpunkten är planerad för vårdtagare som inte vill eller på grund av sin funktionsnedsättning inte kan vara ledig de veckor verksamheten är stängd. *Nämnden beslutar att ge förvaltningschefen i uppdrag att lämna ett yttrande till omvårdnadsnämnden att man anpassar verksamheten utifrån det behov som föreligger.*

Yttrande har skrivits, daterat 2009-05-15, och lämnats till omvårdnadsnämnden.

Det finns inte dokumenterat att nämnden fått information om verkställigheten.

Kommentarer

Beslutet är verkställt i tid. Ett tydligt uppdrag är utdelat till förvaltningschefen, dock är inte verkställigheten tidsbestämd eller återrapporterat till nämnden.

2.10 Likabehandlingsplan – 2008-03-13 § 17

Vid skolverkets granskning av verksamheten i Söderhamns kommun, kommunal vuxenutbildning, svenskundervisning för invandrare och vuxenutbildning för utvecklingsstörda påpekade inspektörerna att det saknades en likabehandlingsplan. Förvaltningen har tagit fram en separat likabehandlingsplan som bifogas protokollet. Nämnden diskuterar om och hur rapportering kring uppkomna händelser ska komma till nämndens kännedom. *Nämnden beslutar bl.a. att uppdra till förvaltningschefen att rapportera till nämnden eventuella polisanmälningar.*

Intervjuad person uppger att dessa rutiner redan finns eftersom förvaltningschefen, enligt delegationsordning har rätt att fatta beslut om att polisanmäla brott som hindrar nämndens verksamhet eller brott som riktar sig mot underåriga.

Protokollen från den centrala samverkansgruppen (CSG), som delges nämnden, innehåller också information om polisanmälningar.

Kommentarer

Beslutet bedöms som redan tidigare verkställt om det inte är något annat som beslutsfattarna är ute efter. Ett delegationsbeslut ska alltid redovisas till nämnden och eftersom nämnden har gett förvaltningschefen delegation att fatta beslut i den här typen av ärenden ska de också automatiskt anmälas till nämnden.

Beslutet bedöms vara tydligt i sin formulering, dock förvirrande eftersom det redan fanns rutiner för detta.

3 Expediering och bevakning av beslut

En förutsättning för att beslut ska kunna verkställas är att uppdrag och eventuella direktiv är klart formulerade och att den som fått uppdraget informeras om det. Detta ställer kvalitativa krav på beslutsutformningen och att det finns fungerande expedieringsrutiner. Det är också viktigt att beslutsfattarna får återkoppling på att utdelade uppdrag verkställts på det sätt som avsågs vid beslutstillfället. Ett beslut om utförande av utredning eller liknande bör därför åtföljas med tydliga direktiv om vad utredningen/uppdraget har för syfte och datum för återrapportering. Utdelade uppdrag bör noteras i diariet eller på särskild bevakningslista så att fullmäktige eller kommunstyrelsen kan få redovisat vilka uppdrag som är utdelade och när dessa ska återrapporteras.

3.1 Rutiner för expediering

Protokollen justeras inom en vecka efter sammanträdet med något undantag då justering skett senare. Protokollen justeras alltid inom kommunallagens krav att justering ska ske inom två veckor.

Nämndsekreteraren är ansvarig för expediering av nämndens beslut och är tillsammans med förvaltningens administratör den som praktiskt utför expedieringen. Expediering av nämndens beslut görs direkt efter justeringen som mestadels sker genom att protokollsutdrag skrivs ut på papper och skickas med intern- eller vanlig post. Protokollsutdrag till kommunstyrelsen skickas alltid via e-post samt en kopia via internposten. Längst ner i beslutsparagraferna skriver sekreteraren, för hand, uppgifter om vem eller vilka som har delgetts beslutet. Ingen information ges här om beslutet har expedierats för kännedom eller för att en eller flera åtgärder ska utföras. Intervjuad person uppger att det framgår av nämndens beslut vem som är ansvarig för verkställigheten. Handläggare som får någon form av uppdrag finns ofta med när beslutet fattas av nämnden.

Nya eller reviderade styrdokument läggs i en gemensam mapp, som alla inom förvaltningen kommer åt. Cheferna är ansvariga att sprida informationen om att det finns nya eller reviderade styrdokument som alla bör känna till.

3.2 Rutiner för bevakning och återrapportering

Nämnden har ett system för bevakning av fattade besluts verkställighet, ”Uppföljning av handläggningsbeslut”. Av uppföljningen framgår när beslutet fattats, paragraf och beslutet i sin helhet. Ärenden som noteras på denna uppföljning är inte så många, men för de som skrivs in krävs åtgärd innan de tas bort från uppföljningen. Tidigare presenterades uppföljningen för nämnden, vilket inte görs längre.

Beslutade uppdrag och direktivs verkställighet återrapporteras ofta i och med att de ska behandlas av nämnden igen. I övrigt sker stor del av återrapporteringen muntligt vid förvaltningschefens och ordförandes rapporter som är en stående punkt vid nämndens sammanträden. Det är information som i stor utsträckning noteras i protokollet.

3.3 Kommentarer

Expedieringsrutinerna bedöms fungera på ett bra sätt. För att ytterligare förtydliga i vilket syfte expedieringen har skett skulle protokollsutdraget kunna kompletteras med information om expediering har skett för kännedom eller åtgärd. I de flesta besluten finns tydliga uppdrag till nämnd eller förvaltning om vad som ska göras. I de fall det saknas är det otydligt om protokollsutdraget har skickats för åtgärd eller ej.

Det finns inga fastlagda rutiner för återrapportering av verkställigheten av fattade beslut. Däremot finns ett bra bevakningssystem som bör användas för att återrapportera verkställighet av beslut till nämnden.